Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN

2020-02-18

Vänsterpartiet

Ärende nr 10
HSN 2019-1987

Yttrande över regionrevisorernas rapport 4/2019 Psykiatrisk öppenvård – Följsamhet till vårdprogram och riktlinjer samt vårdövergångar

Vänsterpartiet anser att rapporten är mycket viktig då den pekar på några av de allvarliga problem som finns inom vården av patienter med depression och ångestsyndrom.

Regionrevisorernas rapport belyser att samverkan måste underlättas i övergången mellan barn- och ungdomspsykiatrin respektive vuxenpsykiatrin, samt primärvård för unga vuxna som har behov av fortsatt psykiatrisk vård efter 18-årsdagen. Den flexibilitet som behövs i övergången till vuxenpsykiatrin eller primärvården fungerar inte i många fall. Enkätsvaren som inkommit visar att en majoritet av chefer och medarbetare inom BUP inte anser att tillfredsställande vårdövergångar säkerställs idag. Det leder till att många unga vuxna faller mellan stolarna och inte får den vård de behöver. Det är naturligtvis mycket allvarligt framförallt för de personer som drabbas av denna brist på samordning inom vården. Men det innebär också på sikt ökade kostnader för vården när dessa unga vuxna, som inte har fått adekvat vård, blir äldre.

För att säkra en jämlik psykiatrisk öppenvård så understryker rapporten vikten av att öka följsamheten till vårdprogram och riktlinjer för de flexibla övergångarna. Det har visat sig att många anställda, till skillnad från sina chefer, inte har kunskap om dessa riktlinjer. Förvaltningen försvarar sig med att riktlinjerna antogs i maj 2019 och det behövs mer tid för att implementera dessa. Det kan vara en del av förklaringen. Vänsterpartiet vill dock understryka att riktlinjer, som är så avgörande för en framgångsrik behandling av unga vuxna som lider av ångest och depression, borde ha första prioritet vad gäller implementering. Omedelbara åtgärder för att utbilda all personal borde ha vidtagits snarast efter besluten var antagna.

Regionrevisorernas rapport noterar också att rekommendationerna från år 2016 gällande samverkan i beroendevården mellan SLSO och Stockholms stad till stor del fortfarande är aktuella. Inga framgångsrika åtgärder har vidtagits. Förvaltningen medger att så är fallet.

Rapporten konstaterar att respondenter inom stadsdelsförvaltningen och inom SLSO anger att vårdkedjan inte fungerar för individer med beroendeproblematik. Den överenskommelse som finns inom Storstockholm angående individer med beroende är inte känd bland stadsdelsförvaltningarna. Det konstateras att det fortfarande saknas arbetssätt och en säker kommunikation mellan regionen och stadsdelsförvaltningarna. Och återigen är det de utsatta människorna som drabbas och inte får den kontinuitet i vården som de behöver. I förlängningen innebär också detta ökade kostnader för regionen, kommunerna och stadsdelsförvaltningar.

Vänsterpartiet anser att det är alarmerande att inget tycks ha hänt under dessa fyra år i arbetet med att skapa fungerande vårdkedjor för människor med beroendeproblematik. Och detta trots att de flesta problemen är identifierade och därmed kan åtgärdas.

Vänsterpartiet vill i detta sammanhang också betona några andra frågor som i högsta grad påverkar vården av unga patienter med depression och ångestsyndrom. Situationen på BUP har kraftigt förändrats de senaste åren, från att ha varit en attraktiv arbetsplats så är det många av de erfarna inom professionen som nu lämnar BUP. Arbetsmiljön har försämrats med detaljkontroll av arbetstider och att ingen tid ges till forskning, fortbildning och verksamhetsutveckling. Sedan en tid är det av förvaltningen beslutat att endast läkare har rätt att fastställa diagnos och besluta om behandlingsinsats. Sammantaget medför dessa förändringar att många psykologer och andra medarbetare väljer att lämna BUP. Det är allvarligt och försämrar också situationen för de unga patienterna. Vänsterpartiet menar att regionens ansvariga måste lyssna på medarbetarna inom BUP för att sedan vidta åtgärder och återskapa en god arbetsmiljö.

Första linjens psykiatri inom vårdval BUMM har ökat markant de senaste åren, men mottagningarna är inte jämt fördelade i regionen då det är fri etableringsrätt. Det försvårar också vad gäller möjligheter till vård och vårdövergångar. Vänsterpartiet vill avveckla den fria etableringsrätten för BUMM och skapa mottagningar i offentlig regi. Alla mottagningar bör erbjuda första linjens psykiatri och NPF-utredningar.

Ett annat grundläggande problem är det blågröna styrets budget som innebär en underfinansiering av hälso- och sjukvården i Stockholm. I Vänsterpartiets budget satsas 1,3 miljarder kronor mer på vården. Vår budget innefattar bland annat större resurser till BUP, fler psykologer till primärvården och utbyggnad av psykiatri- och beroendeakuten. Med en sådan budget skulle viktig utveckling kunna ske.